

Belediye Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması

UYARI: Makale'nin tamamına, sitemize üye girişi yaptıktan sonra ulaşabilirsiniz. Siteye üye değilseniz, lütfen ÜYE OL butonuna tıklayarak üye olunuz. Üyelik esnasında, girilen bilgilerin şüpheli olması halinde, üyeliğiniz silinecektir.

BELEDİYE ALACAKLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI

Av. Gazi SERT

İçişleri Bakanlığı E. Başkontrolörü

1. Giriş

TBMM'de 11/11/2020 tarihinde kabul edilen 7256 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" 17/11/2020 tarihli ve 31307 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kamu alacakları ile ilgili olarak son 10 yıl içerisinde 6111, 6552, 6736, 7020, 7143 ve 7256 sayılı Kanunla birlikte 6 adet yapılandırma kanunu çıkarılmıştır. Covid-19 salgınının ekonomiye olumsuz etkileri göz önüne alındığında kamu alacaklarının yeniden yapılandırılması ekonomi açısından olumlu bir düzenlemedir. Ancak, yapılandırma kanunları geçici tedbirleri içerdiğinden, yapısal sorunları çözmekten uzak kalmaktadır. Nitekim, bu tür kanunların sık aralıklarla çıkarılması, vergi bilincini zedelemekte, mükelleflerde zaman içerisinde yeni yapılandırmalara yönelik beklentilere sebep olmakta ve bu da tahsilatı düşürmektedir.

Diğer taraftan, yapılandırmayla borçlarını zamanında ödemeyen mükellefler ödüllendirilmekte, borçlarını düzenli olarak ödeyenler ise cezalandırılmaktadır. Bu şekilde, mükellefler arasında eşitsizliğe de sebep olunmaktadır.

2. Yapılandırmanın Kapsamı

7256 sayılı Kanun ile milat olarak 31.08.2020 tarihi esas alınmış olup, 31/08/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden asli ve fer'i kamu alacakları yapılandırma kanunu kapsamına alınmıştır. Yapılandırmaya tabi kamu alacakları aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

a) Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsil edilen vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları; idari para cezaları (1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanuna göre verilen idari para cezaları ile 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlarca verilen idari para cezaları hariç); 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen diğer asli ve fer'i amme alacakları (adli para cezaları hariç);

b) 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri, gecikme zammı alacakları;

c) Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları; isteğe bağlı sigorta primleri ve topluluk sigortası primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları; özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları; idari para cezaları ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları; damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı ile bunlara bağlı gecikme zammı alacakları;

ç) İl özel idarelerinin, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen asli ve fer'i amme alacakları,

d) Belediyelerin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları ile belediyelerce 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen diğer asli ve fer'i amme alacakları; 2464 sayılı Kanununun 97 nci maddesine göre tahsili gereken ücret alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları; su, atık su ve katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları; büyükşehir belediyelerinin katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları; 2560 sayılı Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları;

e) Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının (YİKOB) 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen asli ve fer'i amme alacakları.

3. Yapılandırmaya Tabi Belediye Alacakları

7256 sayılı Kanun ile Belediyelerin;

1) 213 sayılı Kanun kapsamına giren ve 31/08/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, 2020 yılına ilişkin olarak 31/08/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi (2020 yılına ilişkin tahakkuk eden emlak vergisi ile iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin ikinci taksitleri hariç) ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, bunların dışında kalan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 31/08/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi (17/11/2020) itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i amme alacakları yapılandırma kapsamına alınmış olup, bu kapsamda belediyelerin;

- 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yer alan ilan ve reklam vergisi, eğlence vergisi, haberleşme vergisi, elektrik ve havagazı tüketim vergisi, yangın sigortası vergisi, çevre temizlik vergisi ile harcamalara katılma payları,

- 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununda yer alan bina vergisi ile arsa ve arazi vergileri,

- Belediyelerce 5326 sayılı Kabahatler, 1608 sayılı Kanun, 3194 sayılı İmar Kanunu, 2872

sayılı Çevre Kanunu, 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ve diğer Kanunlara göre 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilen idari para cezaları;

2) 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 97 nci maddesine göre ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edecekleri her türlü hizmet karşılığı olarak belediye meclisince düzenlenen tarifelere istinaden tahsili gereken ve vadesi 31/08/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi (17/11/2020) itibarıyla ödenmemiş bulunan ücret alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları;

3) 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki (büyükşehir dışındaki) belediyelerin su abonelerinden olan ve vadesi 31/08/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi (17/11/2020) itibarıyla ödenmemiş bulunan su, atık su ve katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları;

4) Büyükşehir belediyelerinin, 2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesine göre vadesi 31/08/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi (17/11/2020) itibarıyla ödenmemiş bulunan katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları;

5) 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin, vadesi 31/08/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi (17/11/2020) itibarıyla ödenmemiş bulunan su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları;

6) Belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin %50'sinden fazlası bunlara ait şirketlerin mülkiyetinde bulunan taşınmazlar hakkında yaptıkları satış, irtifak hakkı ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan (tasarrufunda bulunan taşınmazların kira ve irtifak hakkı bedelleri ile kaynak sularının kira bedeli dâhil) ve vadesi 31/8/2020 tarihi itibarıyla geldiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi (17/11/2020) itibarıyla ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat payları asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz gibi fer'ileri;

yapılandırma kapsamına alınmıştır.

4. Yapılandırmadan Faydalanmanın Şartları

Belediye alacaklarının yapılandırılması işlemlerinin resen yapılması söz konusu olmayıp,

yapılandırma yapılabilmesi için borcu olan mükelleflerin 31/12/2020 tarihine (bu tarih dâhil) kadar borçlu buldukları belediyelerin tahsil servislerine yazılı olarak başvurmaları gerekmektedir. Diğer taraftan, mirasçılar, kefiller, şirket ortakları ve kanuni temsilciler gibi amme borçlusu sayılan kişiler de sorumlu oldukları tutarlar dikkate alınarak ilgili tahsil servisine yazılı başvuru yapmak suretiyle yapılandırma hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Ayrıca, mükelleflerin dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları, davadan vazgeçme dilekçelerini ilgili tahsil dairesine vermeleri gerekmektedir.

5. Değerlendirme

Kamu alacaklarının yeniden yapılandırılması düzenlemesi, Pandeminin ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerini kısmen de olsa hafifletecek olumlu bir düzenlemedir. Ancak, yapılandırma düzenlemeleri ağırlıklı olarak mükelleflerin kamuya olan borçlarını taksitlendirme yoluyla öteleme imkanı getirdiğinden, ileriye dönük yeni yapılandırma beklentilerine sebep olmakta, bu da tahsilat oranlarının düşmesine yol açmaktadır.

Diğer taraftan, pandemi dolayısıyla özellikle belediyelerin gelirlerinde yüksek düşüşler söz konusu olmuş, belediyelerin çoğunluğu mali açıdan dar boğaza girmiştir. Dolayısıyla, bu düzenleme ile, hem genel bütçe vergi gelirleri tahsilatında artış hem de belediyelerin birikmiş alacaklarını tahsil etmesi, ayrıca belediyelerin kendi vergi ve sigorta borçlarını yapılandırması belediyelerin içinde bulunduğu mali sıkıntıyı kısmen de olsa hafifletecektir.

Bu itibarla, belediyelerin özellikle sosyal medya hesapları üzerinden vatandaşların bu düzenlemeden faydalanmasını teşvik edici paylaşımlarda bulunması faydalı olacaktır.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA